

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
Жоғары білім беруді дамытудың ұлттық орталығы

Университетті басқаруға студенттердің
қатысуы туралы
аналитикалық анықтама

(2-блок, 7-тармақ)

Астана қ., 2023

Мазмұны

Студенттік өзін-өзі басқару ұйымдарының саны	3
Қоғамдық және академиялық іс-шараларға қатысу	8
Студенттік өзін-өзі басқаруды қаржыландыру көзі.	12
Қорытындылар	13
Халықаралық тәжірибе	14
Қосымша 1	47
Қосымша 2	54

Студенттердің университетті басқаруға қатысу мониторингінің қорытындысы бойынша талдамалық анықтама

Студенттік өзін-өзі басқару ұйымдарының саны

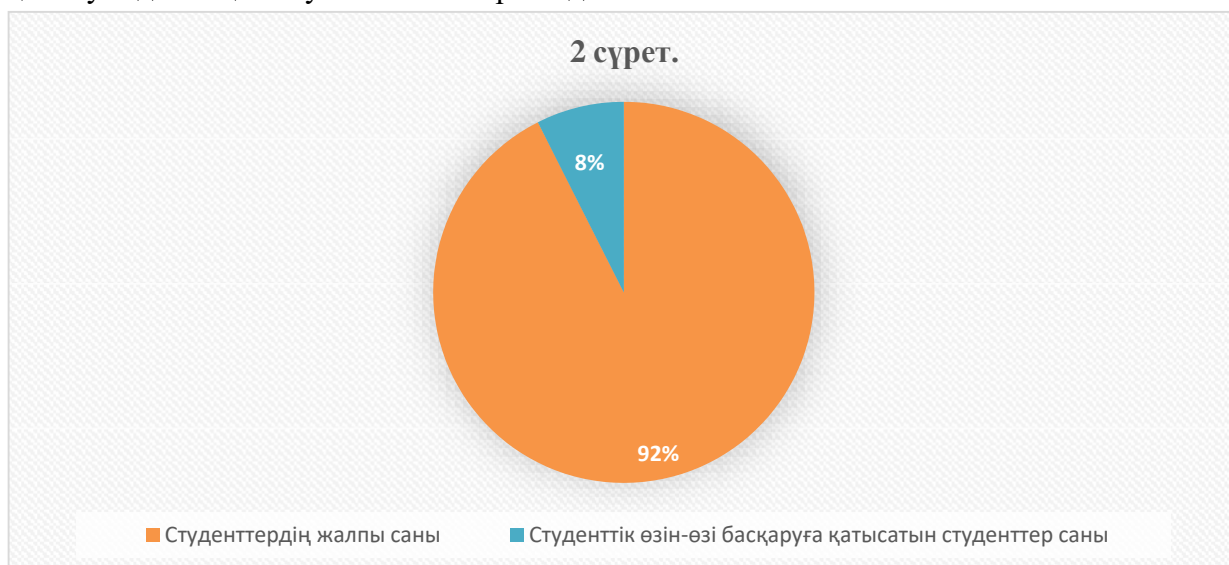
Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика бюросының деректеріне сәйкес 2022-2023 оқу жылының басында студенттер саны 575,5 мың адамды құрады. Олардың ішінде әйелдер – 308,6 мың адам немесе 53,4%, ал ерлер-266,9 мың адам немесе 46,7%.

Оқуға түскен студенттердің жалпы санының 65,2% – ы жалпы орта білім негізінде, 21% – ы техникалық және кәсіптік білім негізінде, 13,8% - ы жоғары білім негізінде қабылданды.

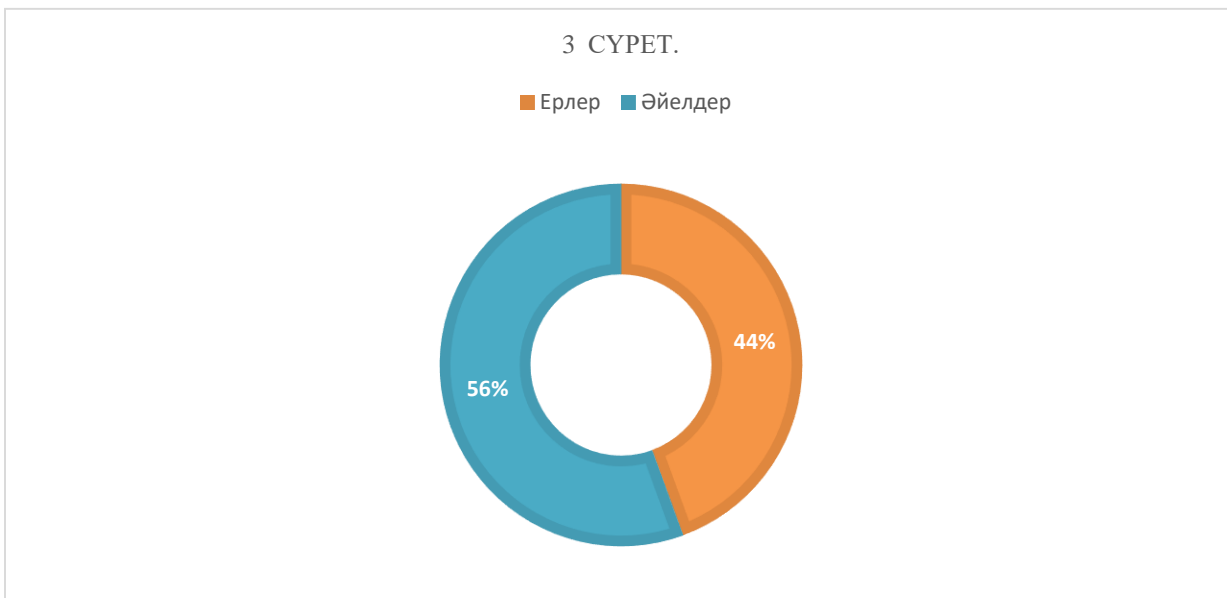
Мамандықтар бойынша студенттер үшін:



Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының (бұдан әрі - БПҰ) деректеріне сәйкес, 2023 жылғы жағдай бойынша елімізде тек **429** студенттік өзін-өзі басқару ұйымы бар. Осы ұйымдарға қатысатын студенттердің үлесі **53,1 мың** студентті құрайды. Бұл бастама 102 ЖЖОКБҰ-ның 64-ін қамтиды, қатысқан студенттердің үлесі елдегі студенттердің жалпы **санының 9%** құрайды, бұл студенттердің өзін-өзі басқаруға қатысуға деген қызығушылығын көрсетеді.



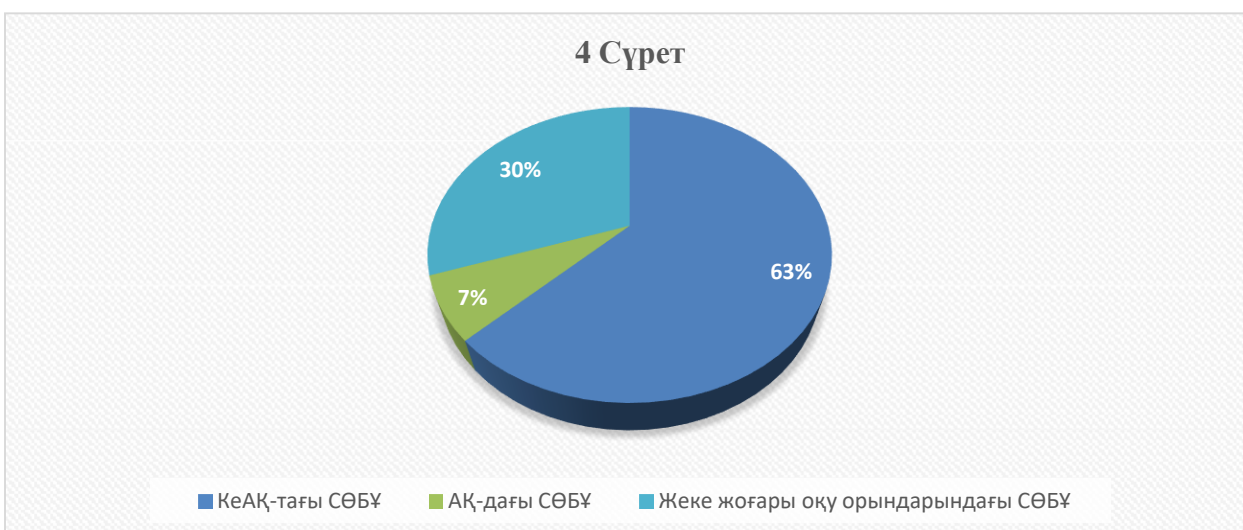
Студенттік өзін – өзі басқаруға қатысушылар арасында 23,6 мың адам – ерлер (44%), ал 29,5 мың адам-әйелдер (56%) құрайды, бұл студенттің өзін өзі басқару ұйымдарында осы маңызды салада екі жыныс өкілдерінің теңдігін көрсетеді.



ЖООКББҰ бөлінісінде студенттік өзін-өзі басқару ұйымдарының (бұдан әрі - СӨБҰ) ең көп саны КеАҚ-ға тиесілі болып, олардың саны 269-ға жетеді. Бұл ұйымдар қатысушылардың жалпы санын 40 312-ге жетіп, студенттердің олардың қызметіне белсенді қатысуын көрсетеді. Ал АҚ-дағы СӨБҰ саны 30 құрайды және оған 5381 адам қатысады. Жекеменшік жоғары оқу орындарындағы СӨБҰ саны 130 құрады, оған 7400-ден астам студент тартылды.

1 кесте. ЖЖОКБҰ бөлінісінде қатысу динамикасы.

№	ЖЖОКБҰ басқару формасы	Студенттік өзін-өзі басқару саны	Қатысушылардың саны.
1	КеАҚ	269	40 312
2	АҚ	30	5381
3	Жеке жоғары оқу орындары	130	7400

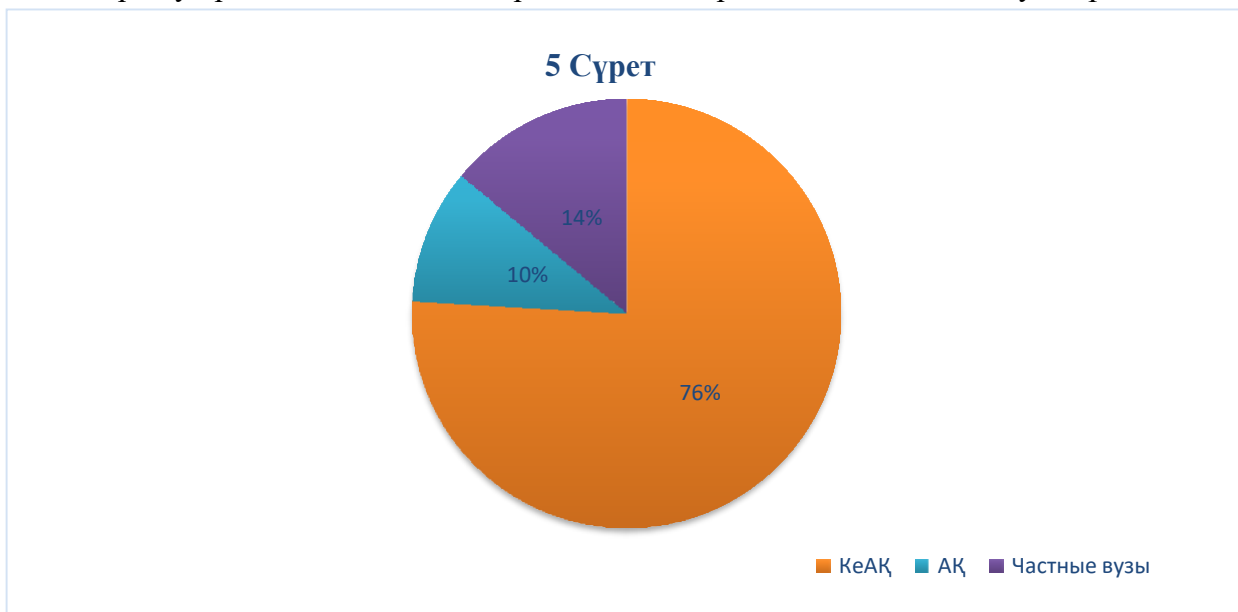


Ұсынылған деректерді талдау нәтижелері бойынша КЕАҚ-дағы СӨБҰ үлесі айтарлықтай жоғары болғанын және студенттік өзін-өзі басқарудың жалпы санының 63% құрағанын атап өткен жөн. Бұл нәтиже студенттердің өз оқу орынының іс-шараларын ұйымдастыруға және басқаруға қатысуының жоғары деңгейін көрсетеді. Мүмкін, мұндай белсенділік студенттердің мүдделеріне ғана емес, сонымен қатар оқу орындарының қолдауы мен ынталандыруына байланысты.

Екінші жағынан, АҚ-да СӨБҰ үлесі сәл төмен және 7% құрайды. Бұл пайыз академиялық мекемелердің құрылымы мен ұйымдастырылуының ерекшеліктеріне, сондай-ақ студенттердің өзін-өзі басқаруға қатысуға қызығушылық деңгейіне байланысты болуы мүмкін. АҚ академиялық зерттеу қызметіне баса назар аударады, бұл студенттердің СӨБҰ құрылымдарындағы белсенділігіне әсер етуі мүмкін.

Жеке жоғары оқу орындарында СӨБҰ үлесі 30% құрады. Бұл көрсеткіш жеке оқу орындарында студенттік өзін-өзі басқарудың да маңызы зор екенін көрсетеді. Мүмкін, бұл студенттерге оқу ортасын ұйымдастыруға белсенді әсер етуге мүмкіндік беретін жеке университеттердің икемділігі мен тәуелсіздігіне байланысты.

Осылайша, білім беру мекемелерінің әр түрлі типтеріндегі СӨБҰ үлестерін талдау студенттердің өзін-өзі басқарудағы белсенділік дәрежесіндегі әртүрлі заңдылықтар мен ерекшеліктерді анықтауға мүмкіндік береді, бұл өз кезегінде әр түрлі факторларға, соның ішінде әр оқу орнының ішкі және сыртқы жағдайларына байланысты болуы мүмкін.



СӨБҰ мониторингінің қорытындысы бойынша КЕАҚ жоғары оқу орындарында ұйымдастырылған студенттік өзін-өзі басқаруға студенттердің белсенді қатысу үрдісі байқалады. Бұл көрсеткіш пайыздық қатынаста қатысушылардың жалпы санының **76%** немесе **40 312** адамды құрайды, бұл осы ЖОО студенттерінің университеттік жағдай мен әлеуметтік-мәдени ортаны қалыптастыруға белсенді қатысуға ынтасының жоғары дәрежесін көрсетеді.

АҚ жоғары оқу орындары жанындағы студенттер студенттік өзін-өзі басқаруда **10%** немесе **5381** адамды ғана құрайтын азырақ белсенділік танытады. Бұл студенттік бастаманы ынталандыру үшін ұйымдық құрылымдардағы, мәдени ерекшеліктердегі немесе ресурстардың қол жетімділігіндегі айырмашылықтарға байланысты.

Жеке жоғары оқу орындарының жанынан ұйымдастырылған студенттік өзін-өзі басқаруға қатысу **7,4 мың** адамды немесе **130** түрлі ұйым шеңберінде студенттердің жалпы санының **14%** тартады.

Барлық ЖЖОКБҰ-да студенттік өзін-өзі басқару органдарына тек 17-24 жас аралығындағы бакалавриат студенттері қатысады, тек 6 ЖЖОКБҰ қоспағанда, 25-35 жас аралығындағы магистратура студенттері де белсенді қатысады. (Кесте 2). Осы ЖЖОКБҰ-да магистратура студенттерінің жалпы саны 248 құрады.

2 кесте. Магистратура студенттерін СӨБҰ-ға тартатын университеттер.

№	ЖОО атауы	Магистранттар саны
1	Инновациялық Еуразия университеті;	3
2	Қарағанды Медицина Университеті;	4
3	Семей медициналық университеті;	9
4	Тұран Университеті	8
5	О. А. Байқоңыров атындағы Жезқазған университеті	215
6	И. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті	9

Төменде 01.09 2023 ж. жағдай бойынша студенттік өзін-өзі басқару ұйымдары жоқ немесе уақытша жұмыс істемейтін жоғары оқу орындарының тізімі берілген.

3 кесте. СӨБҰ жұмыс істемейтін университеттер.

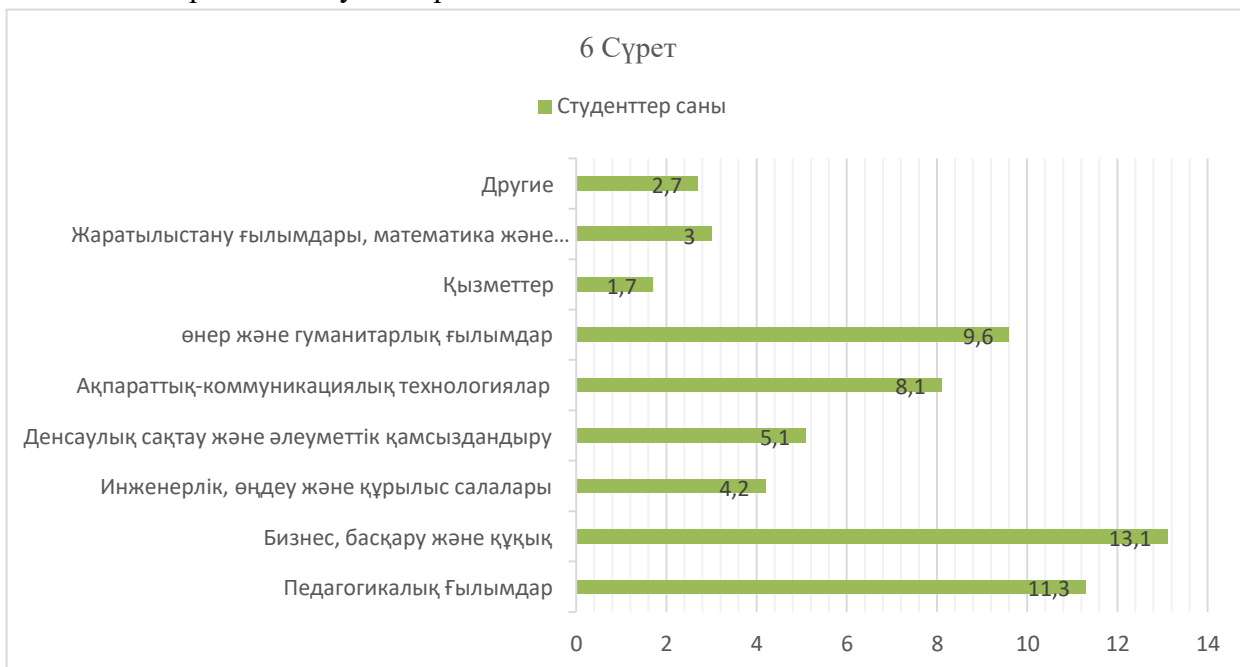
№	ЖОО атауы	Ескерту
1	Университет Нархоз	Студенттік парламентке сайлау күзге жоспарланған.
2	Медицинский университет «ВШОЗ»	Бұл университетте Студенттік өзін-өзі басқару ұйымы жоқ, өйткені тек жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламалары ұсынылады.
3	Казахский университет технологии и бизнеса	Студенттік парламентке сайлау күзге жоспарланған.

64 ЖООКББҰ бөлінісінде, оның 40-да 4 студенттік өзін-өзі басқару мүшелері де ғылыми кеңестің мүшелері болып табылады және оқу жоспарлары мен білім беру бағдарламаларын әзірлеу мен бекіту, даму стратегиясын анықтау және т.б. сияқты маңызды мәселелерге қатысты отырыстарда дауысқа ие. Қалған ЖЖОКБҰ-да бұл тәжірибе қолданылмайды.

Студенттерді студенттердің өзін-өзі басқаруына тарту динамикасы студенттердің жалпы санына қатысты келесідей:

- Бизнес, Экономика, басқару және құқық мамандығы студенттер арасында ең танымал болып табылады, Тіркелген студенттердің жалпы саны 13,1 мың.
- Педагогикалық Ғылымдарда 11,3 мың студенттің қатысуымен айтарлықтай сұранысқа ие. Бұл білім беру мен педагогикалық қызметтің өзектілігін көрсетеді.
- Гуманитарлық ғылымдар мен өнер студенттердің едәуір санын тартады, олардың жалпы саны 9,6 мыңды құрайды, бұл өнер және гуманитарлық ғылымдар салаларына деген қызығушылықтың жалғасуын көрсетеді.
- Денсаулық сақтау айналасына СӨБҰ 5,1 мың студент құрады, бұл медициналық саланың маңыздылығы мен өзектілігін көрсетеді.
- Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары 4,2 мың студентті біріктіреді, бұл техникалық және инженерлік мамандықтарға деген қызығушылықты көрсетеді.

- Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика 3 мың студентті тартты,
- Сәулет және дизайн эстетикалық және сәулеттік шығармашылықтың маңыздылығын көрсете отырып, 2,4 мың студентке тартымды болды.
- Қызмет көрсету саласы 1,7 мың студентті тартты, оған қызмет көрсету мен басқаруға байланысты әр түрлі салалар кіруі мүмкін.
- Басқа мамандықтар 2,7 мың студентті құрайды, бұл әртүрлі мамандандырылған оқу салаларының болуын көрсетеді.



Барлық деректерді біріктіре отырып, студенттерді студенттердің өзін-өзі басқаруына тарту динамикасы студенттер қауымдастығының қызығушылықтары мен қалауларының әртүрлілігінің көрінісі екенін атап өтуге болады. Берілген сандар әр түрлі мамандықтағы студенттердің белсенділігі мен студенттік өмірдің дамуына үлес қосуға дайын екендігін көрсетеді.

Бизнес, Экономика, Менеджмент және құқық мамандығы студенттердің ең көп санын студенттердің өзін-өзі басқаруына тартады, мүмкін оның қазіргі әлемдегі өзектілігі мен ұйымдастырушылық және басқару дағдыларына деген қажеттілігі арқасында.

Саны бойынша келесі Педагогикалық Ғылымдар болашақ мұғалімдердің оқу орындарының өміріне белсенді қатысуға және қолайлы білім беру ортасын құруға ықпал етуге деген ұмтылысын көрсетеді.

Денсаулық сақтау және инженерлік мамандықтар студенттердің өзін-өзі басқарудағы өкілдерінің үлесіне ие, бұл студенттердің тиісті салаларға оң үлес қосуға деген ұмтылысын көрсетуі мүмкін.

Гуманитарлық ғылымдар мен өнер саласы, сондай-ақ басқа да мамандандырулар, олардың саны аз болса да, студенттердің қызығушылықтары мен таланттарының әртүрлілігін көрсете отырып, Студенттік ұйымдардың қызметіне үлес қосады.

Ұсынылған мәліметтерге сүйене отырып, студенттердің өзін-өзі басқаруы студенттердің мамандануына қарамастан жан-жақты даму платформасы ретінде қызмет етеді және белсенді және әр түрлі студенттер қауымдастығын қалыптастыруға ықпал етеді деп қорытынды жасауға болады.

Қоғамдық және академиялық іс-шараларға қатысу

Студенттік өзін-өзі басқарудың қоғамдық және академиялық іс-шараларға қатысуы университет ортасын дамыту және студенттік өмірді байыту үшін өте маңызды. Бұл студенттерге өздерінің оқу және әлеуметтік ортасына әсер етуге, көшбасшылық дағдыларын дамытуға және ұжымға оң өзгерістер енгізуге мүмкіндік береді.

Төменде студенттік өзін-өзі басқарудың қоғамдық және академиялық іс-шараларға қатысу жолдары берілген:

1. Іс-шараларды ұйымдастыру: СӨБҰ конференциялар, семинарлар, форумдар, спорттық жарыстар, мәдени іс-шаралар және т.б. сияқты түрлі іс-шараларды жоспарлап, ұйымдастыра алады.

2. Әлеуметтік және қайырымдылық бастамаларын қолдау: СӨБҰ мұқтаждарға көмек көрсету акцияларын, қайырымдылық шараларын және еріктілер акцияларын ұйымдастыра алады. Бұл студенттерге қоғамдық өмірге үлес қосуға және мұқтаж адамдарға көмектесуге мүмкіндік береді.

3. Білім беру іс-шараларын өткізу: СӨБҰ студенттерге дәрістер, воркшоптар, мастер-класстар және басқа да білім беру іс-шараларын ұйымдастыра алады. Бұл студенттердің ой-өрісін кеңейтуге көмектеседі және білім мен тәжірибе алмасуға ықпал етеді.

4. Шешім қабылдауға қатысу: СӨБҰ университет деңгейіндегі маңызды шешімдерді талқылау және қабылдау кезінде студенттік қауымдастықтың өкілдері ретінде әрекет ете алады, мысалы, оқу жоспарларындағы өзгерістер, өмір сүру жағдайларын жақсарту және т. б.

5. Студенттік клубтар мен ұйымдарды құру: СӨБҰ студенттердің қызығушылықтары мен хоббилерімен айналысатын әр түрлі студенттік клубтар мен ұйымдарды қолдай алады. Бұл ортақ мүдделері бар достық қауымдастықтардың қалыптасуына ықпал етеді.

6. Байланыс және өкілдік: СӨБҰ университет әкімшілігі мен студенттер қауымдастығы арасындағы байланыс ретінде қызмет ете алады. Олар студенттердің мүдделерін білдіре алады және туындаған мәселелерді шешуге көмектеседі.

7. Мәдени және тақырыптық апталарды ұйымдастыру: СӨБҰ әр түрлі елдерге, мәдениеттерге, тақырыптарға және т.б. арналған мәдени апталарды өткізе алады.

Студенттік өзін-өзі басқарудың қоғамдық және академиялық іс-шараларға қатысуы студенттер жеке тұлға ретінде дамып, жаңа дағдыларға ие бола алатын және қоғамға үлес қоса алатын динамикалық және алуан түрлі университет ортасын құруға ықпал етеді.

2023 жылғы жағдай бойынша 64 ЖООКББҰ бөлінісінде 40 ЖООКББҰ студенттік өзін-өзі басқару мүшелері университеттің Ғылыми кеңесінің мүшелерімен бірлесіп маңызды мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға белсенді қатысады.

Төменде кейбір мысалдар келтірілген:

- Инновациялық Еуразия университетінің Студенттік өзін-өзі басқару мүшелері сыбайлас жемқорлыққа қарсы штабтың жұмысына қатысады.
- Қазақстан-Германия университетінің факультеттерінде университет білім алушыларын қамтитын білім беру бағдарламаларының сапасын қамтамасыз ету жөніндегі комиссиялар жұмыс істейді.
- Нархозда студенттік кеңестің төрағасы жатақханадағы орындарды бөлу туралы мәселелерді шешетін конкурстық комиссияның мүшесі болып табылады.
- ОҚМПУ студенттік өзін-өзі басқару мүшелері Президенттік стипендияны бөлу жөніндегі комиссияның қызметіне қатысады.

2023 жылға арналған университетті басқаруға студенттердің қатысуы бойынша мониторинг қорытындысы бойынша барлығы 429 СӨБҰ 1 114 түрлі іс-шараға қатысты. Оның 345-і республикалық ауқымда, 278-і облыстық ауқымда, 491-і қалалық ауқымда.

Кесте 4. Академиялық және қоғамдық іс-шараларға қатысу.

№	ЖОО атауы	Республикалық ауқымдағы академиялық іс-шараларға	Облыстық ауқымдағы академиялық іс-шараларда	Қалалық ауқымдағы академиялық іс-шараларға
1	АО "Академия логистики и транспорта"	https://alt.edu.kz/novosti/xv-respublikanskaya-predmetnaya-olimpiada-po-discipline-transportnaya-logistika-obrazovatelnoj-programmy-6v11330-transportnaya-logistika/	https://alt.edu.kz/novosti/mezhvuzovskaya-olimpiada-sredineyazykovyh-vuzov-po-russkomu-yazyku-i-kulture-rechi/ ;	https://alt.edu.kz/novosti/nedelya-volonterov/ ;
2	Казахский Национальный медицинский университет имени С. Д. Асфендиярова	https://news.kaznmu.edu.kz/kaz/%D2%9B%D2%B1%D1%82%D1%82%D1%8B%D2%9B%D1%82%D0%B0%D0%B9%D0%BC%D1%8B%D0%B7-2/	-	-
3	Евразийский гуманитарный институт имени а.к. Кусаинова	https://egi.edu.kz/ru/respublikanskaya-nauchnaya-konferentsiya-studentov-i-magistrantov-nauka-inovoe-pokolenie-2023/		https://egi.edu.kz/ru/eagiprinyal-uchastie-v-obshhegorodskom-subbotnike-6/
4	Евразийский национальный университет имю Л.Н.Гумилева	https://www.instagram.com/p/CpkOP_7KyKK/	-	https://www.youtube.com/watch?v=19Kgg8Wz2fw
5	Инновационный Евразийский университет		https://ineu.edu.kz/novosti-i-sobytiya/1929-studenty-ineu-stalipobediteljami-v-chempionate-porazrabotke-kompjuternyh-igr.html	https://m.facebook.com/ineuofpage/posts/1260934904347170/?locale=hi_IN

6	НАО "Казахская академия спорта и туризма"	https://www.instagram.com/p/CkYk18rMoiA/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==		https://instagram.com/jci_kazast?igshid=MzRIODBiNWFIZA==
7	Казахский национальный аграрный исследовательский университет	https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0bcbAmsTe8XxbU25jB1ihevd7tusGXopVwtBq2czZF4UPg8WUbsf8ZXToxZJKzMeVl&id=100043580851461&mibextid=Nif5oz	https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0WbmFoQEuItMjC3rZan42oZ8yNeQPexUDEqJwX9ZxWC9iJtnEQ56czLdR1vMKU76Ll&id=100043580851461&mibextid=Nif5oz	https://www.kaznaru.edu.kz/news/8523
8	КазНИТУ имени К.И.Сатпаева	https://www.instagram.com/p/Cnyn_pOJAt2/	https://www.instagram.com/p/Cocm7XmMf-l/	https://www.instagram.com/stories/satbayevhunterz/2998752864423377258/
9	Казахстанско-Немецкий университет	https://dku.kz/ru/news/view/?slug=Daria+Koppel+participated+in+the+First+Meeting+of+the+Student+Council+of+the+Ministry+of+Science+and+Higher+Education+in+Kazakhstan	https://dku.kz/ru/news/view/?slug=Meeting+of+the+Journalists+Club+of+the+Assembly+of+the+People+of+Kazakhstan	=
10	Карагандинский индустриальный университет	https://tttu.edu.kz/2022/10/s-26-po-27-oktyabrya-v-biblioteke-elbasy-proshel-seminar-trening-na-platfornom-zha%20a3a%20baza%20bs-tan-zhasampaz-el-m%20b1ratyfrom-october-26-to-27-a-training-seminar-on-the-zoom-platfor/	https://tttu.edu.kz/ru/2023/04/v-kariu-sostoyalas-konferenciya-molodezh-nauka-i-texnika-puti-sovershenstvovaniya-i-integracii/	https://old.tttu.edu.kz/2022/12/karagandinskij-industrialnyj-universitet-podvedeny-itogi-2022-goda%D2%9Bara%D2%93andy-industrialy%D2%9B-universiteti-2022-zhyldy%D2%9Borytyndylady/
11	Медицинский университет Караганды	https://www.instagram.com/p/CpPgOW4NcKu/?utm_source=ig_web_copy_link	https://www.instagram.com/p/CpSJKyqtNJE/?utm_source=ig_web_copy_link	https://www.instagram.com/p/CjW2zmKq_jy/?utm_source=ig_web_copy_link
12	Карагандинский технический университет имени Абылкаса Сагинова	https://www.kstu.kz/respublikanskaya-studencheskaya-predmetnaya-olimpiada-po-obrazovatelnoj-programme-6v06101-informatsionnye-sistemy/	https://www.kstu.kz/studenty-karagandinskogo-tehnicheskogo-universiteta-imeni-abylkasa-saginoва-provodyat-aktsiyu-70-dobryh-del-priurochennuyu-k-70-letiyu-vuza/	https://www.kstu.kz/armtu-eriktileri-rekette-2/

13	КБТУ	https://kbtu.edu.kz/ru/students/resursy-dlya-obuchayushchikhsya/respublikanskaya-molodezhnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-integratsiya-nauki-i-obrazovaniya-v-vuzakh-neftegazovogo-profilya-peredovye-tehnologii-i-sovremennye-tendentsii	https://kbtu.edu.kz/ru/activity/3090-gorodskoj-forum-molodezhnogo-i-zhenskogo-predprinimatelstva-almaleaders	https://kbtu.edu.kz/ru/activity/2935-almaloud-grand-show
14	КИМЭП	https://www.instagram.com/reel/Ct049bDAwnC/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==	https://www.kimep.kz/ru/blog/2018/04/24/%D0%BA%D0%B8%D0%BC%D1%8D%D0%BF-%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D0%BB%D0%BC%D0%B0%D1%82%D1%8B-%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B5/	
15	Кокшетауский университет имени А.Мырзахметова	https://www.instagram.com/p/Crk1ZQcsiLL/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==	https://www.instagram.com/p/CtbYJo1re2A/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==	https://www.instagram.com/p/CoPO6B0M4rE/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==
16	Медицинский университет Семей	https://www.instagram.com/p/Coe5y4-MrKb/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==	https://www.instagram.com/p/CqQwedoNoPc/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==	https://www.instagram.com/p/CrlkpuyNJQu/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==
17	Таразский региональный университет имени М. Х. Дулати	https://instagram.com/dulaty_jastary?igshid=OGQ5ZDc2ODk2ZA==		https://instagram.com/dulaty_jastary?igshid=OGQ5ZDc2ODk2ZA==
18	Карагандинский университет имени академика Е.А. Букетова	https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0AMrxrkPwUfuotJph35wooDRYGnPhrmEedytjNXUSSo41ydQCNUneCsykeDfdSfI&id=100040478719506&mibextid=qC1gEa	https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0AMrxrkPwUfuotJph35wooDRYGnPhrmEedytjNXUSSo41ydQCNUneCsykeDfdSfI&id=100040478719506&mibextid=qC1gEa	https://www.instagram.com/p/C11E7kvNz8a/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==
19	Восточно-Казахстанский Технический Университет им.Д. Серикбаева	https://www.instagram.com/p/CiNylVMKu1M/	https://www.instagram.com/p/CtbQo4iv02d/	https://www.instagram.com/p/Csikh9iq13a/
20	Университет Мирас	https://kuam.edu.kz/ru/uchastie-v-respublikanskom-forume-istoricheskie-	https://www.instagram.com/p/CIXixANKbmb/?igshid=MzRIODBiNWFIZA%3D%3D	https://miras.edu.kz/university/index.php/ru/about-ru/news-ru/1785-vstrechas-detmi-iz-detskogo-doma

Студенттік өзін-өзі басқаруды қаржыландыру көзі

Қазіргі уақытта студенттік өзін-өзі басқару органдарының ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуіне, сондай-ақ олардың қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз етуге байланысты мәселелер динамикалық өзгеретін білім беру ортасы аясында ерекше өзектілікке ие болуда. Студенттік өзін-өзі басқару ұйымдарын қаржыландыру жан-жақты талдау мен назар аударуды қажет ететін күрделі және көп қырлы мәселе болып табылады.

Бұл Талдамалық анықтамада студенттік ұйымдарды тиімді қаржыландырудың маңыздылығы қарастырылады, сондай-ақ қаржыландырудың қолданыстағы модельдері, олардың артықшылықтары мен кемшіліктері талданады. Сондай-ақ қаржылық қолдаудың студенттік өзін-өзі басқару органдарының қызметіне әсеріне және олардың студенттік өмір мен білім беру процесінің әртүрлі аспектілеріне әсер ету қабілетіне назар аударылатын болады. Талдау нәтижесінде студенттердің белсенді және алуан түрлі қауымдастығын дамытуға ықпал ете отырып, оңтайлы қаржыландыру арқылы студенттік ұйымдардың тұрақты және тиімді жұмыс істеуін қалай қамтамасыз ету керектігін тереңірек түсінуге тырысады.

Мониторинг барысында студенттік өзін-өзі басқару ұйымдары қаржыландыруды үш тәсілмен жүзеге асыратыны анықталды:

1. Университет қаражатынан.
2. Мүшелік жарналар арқылы.
3. Университеттің бюджеттен тыс қаражатын немесе демеушілердің қаражатын пайдалану.



ЖООКББҰ бөлінісінде олардың аумағында студенттік өзін-өзі басқаруды қаржыландыруға әртүрлі тәсілдерді ашатын талдау жүргізілді. Бұл динамиканы зерттеу қаржыландырудың бірнеше маңызды модельдерін бөлуге мүмкіндік береді:

1. Қаралған ЖООКББҰ -ның 40-де студенттік өзін-өзі басқару өз қызметін университет қаражатынан қаржыландыру негізінде жүзеге асырады. Бұл тәсіл университеттің жалпы бюджетінен СӨБҰ-ны тікелей қолдауды және дамытуды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

2. ЖООКББҰ -ның 4 - нде студенттік өзін-өзі басқару органдары мүшелік жарналарды алу немесе өз ресурстарын пайдалану арқылы қаржыландырылады. Қаржыландырудың бұл әдісі студенттердің өздері СӨБҰ қызметіне белсенді түрде үлес қосады немесе өздерінің ішкі ресурстарын пайдаланады деп болжайды.

3. 12 ЖООКББҰ -да СӨБҰ университет ұсынатын бюджеттен тыс қаражаттың арқасында немесе демеушілік және қор көздері арқылы жүзеге асырылады. Қаржыландырудың бұл түрі СӨБҰ жобалары мен бастамаларын жүзеге асыру мүмкіндіктерін кеңейтеді.

4. 8 ЖООКББҰ -да студенттік өзін-өзі басқару кез-келген ресми қаржыландыру қарастырылмаған. Бұл олардың қызметін жүзеге асырудағы қиындықтарды немесе қолдаудың жеткіліксіздігін көрсетуі мүмкін.

Қорытындылар

Студенттердің университетті басқаруға қатысуын зерттеуге бағытталған мониторинг нәтижелері бойынша келесі мәліметтер алынды:

- Берілген ақпараттарға сәйкес студенттік өзін-өзі басқару ұйымдарының саны 429 құрады.
- ҚҚҚ-ға қатысатын студенттердің үлесі елдегі студенттердің жалпы санының 9% құрайды, бұл 53,1 мың студентке сәйкес келеді.
- КЕАҚ-дағы СӨБҰ саны 269 құрап, 40 312 студент қамтылды.
- АҚ-да 5381 студентті қамтитын 30 СӨБҰ жұмыс істейді.
- Жеке жоғары оқу орындарында 7400 студентті біріктіретін 130 СӨБҰ бар.
- КЕАҚ-да СӨБҰ-ның ең үлкен үлесі бар, бұл жалпы санның 76% құрайды.
- АҚ-дағы СӨБҰ үлесі 10% құрайды.
- Жекеменшік жоғары оқу орындарында 14% СӨБҰ бар.
- Барлығы 429 СӨБҰ 1 114 түрлі іс-шараға қатысты.
- Оның 345-і республикалық ауқымда, 278-і облыстық ауқымда. 491 қалалық ауқымда.
- ЖЖОКБҰ-ны қаржыландыру университет бюджетінің қаражатынан ЖЖОКБҰ-ның 62,5% -. жүзеге асырылады.
- ЖЖОКБҰ-ның 6,25% мүшелік жарналарды алу немесе өз ресурстарын пайдалану арқылы қаржыландырылады.
- ЖЖОКБҰ-ның 18,75% СӨБҰ қаржыландыруды бюджеттен тыс көздерден немесе демеушілерден алады.
- ЖЖОКБҰ-ның 12,5% қаржыландыру жоқ.

Халықаралық тәжірибе

Студенттік өзін – өзі басқару-бұл студенттер өздерінің оқу орындарын басқаруға қатысатын, шешім қабылдауға үлес қосатын және студенттер қауымдастығының өміріне әсер ететін жүйе. Студенттік өзін-өзі басқарудың халықаралық тәжірибесі әр түрлі және елге, университетке және мәдени ерекшеліктерге байланысты әр түрлі болуы мүмкін. Төменде студенттердің өзін-өзі басқарудың халықаралық тәжірибесінің кейбір мысалдары келтірілген:

1. Ұлыбритания: Ұлыбританияның көптеген университеттерінде университет әкімшілігі алдында студенттердің мүдделерін білдіретін және әртүрлі іс-шаралар, клубтар мен қоғамдық бастамалар ұйымдастыратын Студенттік одақтар бар. Олар сондай-ақ оқу, қоғамдық қауіпсіздік және студенттік өмірге қатысты мәселелер бойынша шешім қабылдау процесіне қатыса алады.

2. АҚШ: американдық университеттерде студенттік ұйымдар студенттердің өмірінде маңызды рөл атқарады. Кампус қоғамдары мен клубтары студенттерге көшбасшылық пен іс-шараларды ұйымдастыруға, акциялар мен әлеуметтік бастамаларға қатысуға мүмкіндік береді.

3. Жапония: кейбір жапон университеттерінде студенттік комитеттер студенттерге арналған ережелер мен ережелерді әзірлеуге қатысады, сонымен қатар студенттік өмір мен қоғамдық белсенділікті жақсартуға арналған іс-шаралар өткізеді.

4. Канада: канадалық университеттерде студенттер қауымдастығы қатты әсер етеді. Олар студенттерді әкімшілік алдында ұсынады және академиялық саясат пен қоғамдық өмірге қатысты шешімдер қабылдауға қатысады.

Студенттік өзін-өзі басқарудың халықаралық тәжірибесі оқу орнының деңгейіне (университет немесе колледж), елдің мәдени ерекшеліктеріне және университет саясатына байланысты өзгеруі мүмкін екенін ескеру маңызды. Алайда, бүкіл әлемде студенттердің өзін-өзі басқаруы белсенді азаматтардың дамуында, білім беру тәжірибесін байытуда және кампусстарда студенттердің қолайлы ортасын құруда маңызды рөл атқарады.

Жоғарыда келтірілген мысалдардан European Students ' Union (бұдан әрі-ESU) ерекше атап өтуге болады.

ESU - Еуропаның 40 елінен 45 Ұлттық студенттер одағының біріктіруші ұйымы. ESU барлық негізгі еуропалық шешім қабылдаушы органдарда: Еуропалық Одақта, Еуропа кеңесінде, ЮНЕСКО-да және Болон процесін жүзеге асыру тобында 20 миллионға жуық студенттің білім беру, әлеуметтік, экономикалық және мәдени мүдделерін алға тартады және ұсынады.

5 кесте. ESU серіктестері.

№	Ұйымның атауы	мемлекет
1	ANSA	Армения
2	ÖH	Австрия
3	BOSS	Беларусь
4	BSA	Беларусь
5	FEF	Бельгия
6	VVS	Бельгия
7	URS	Босния и Герцеговина
8	NASC	Болгария

9	CSC	Хорватия
10	POFEN	Кипр
11	SKRVS	Чехия
12	DSF	Дания
13	EÜL	Эстония
14	MFS	Фарерские острова
15	SAMOK	Финляндия
16	SYL	Финляндия
17	FAGE	Франция
18	GSOA	Грузия
19	FZS	Германия
20	HÖOK	Венгрия
21	LÍS	Исландия
22	USI	Ирландия
22	NUIS	Израиль
24	UDU	Италия
25	LSA	Латвия
26	LSS	Литва
27	UNEL	Люксембург
28	KSU	Мальта
29	ASM	Молдова
30	SPUM	Черногория
31	ISO	Нидерланды
32	LSVB	Нидерланды
33	NSO	Норвегия
34	PSRP	Польша
35	FAIRE	Португалия
36	ANOSR	Румыния
37	SKONUS	Сербия
38	SUS	Сербия
39	SRVS	Словакия
40	ŠOS	Словения
41	CREUP	Испания
42	SFS	Швеция
43	VSS-UNES-USU	Швейцария
44	UAS	Украина
45	NUS UK	Великобритания

1. ESU-дің басты мақсаты: ESU-еуропалық студенттердің дауысы және олардың мүдделері мен қажеттіліктерін білдіреді. Ұйымның негізгі міндеті-білім беру саласындағы, әсіресе жоғары білім берудегі еуропалық саяси процестер мен стратегияларды әзірлеуге және іске асыруға қатысу және ықпал ету.

2. ESU бағытталған негізгі процестер: келесі үш жылда Болон процесі мен Еуропалық жоғары білім беру кеңістігіне, Еуропалық білім беру кеңістігіне және еуропалық университеттердің бастамасына, Erasmus+ бағдарламасына, еуропалық зерттеу кеңістігіне, жаһандық студенттер форумына, келесі буын ЕО-ға және жасыл және Цифрлық ауысуларға назар аударылады.

3. Студенттердің құқықтарын қорғау: ESU студенттердің құқықтарын, академиялық бостандықты, институционалдық автономияны және сөз бостандығын қорғауға және

ілгерілетуге деген адалдығын растайды. Ол сондай-ақ еуропалық деңгейдегі демократиялық, тәуелсіз студенттік одақтарды және адвокатурада, лоббизмде және әлеуетті арттыруда Ұлттық одақтарды тануды қолдайды. ESU кәсіподақтар мен ұйым мүшелері арасындағы ынтымақтастыққа ықпал етеді.

4. Шешуді қажет ететін маңызды мәселелер: ESU білім беруді коммерцияландыру, жоғары білімге қол жеткізудегі теңсіздік, іргелі құндылықтарға төнетін қатерлер және климаттық дағдарыс сияқты мәселелерді шешудің маңыздылығын атап көрсетеді. Сондай-ақ, Covid-19 пандемиясынан кейін студенттердің психикалық денсаулығының нашарлауына ерекше назар аударылады.

5. Білім қоғамдық пайда ретінде: ESU жалпы білім беруді және жоғары білімді тауар емес, қоғамдық пайда, Адам құқығы және әлеуметтік жауапкершілік деп санайды. Білім берудің негізгі мақсаты-көптеген мақсаттарға қызмет ету, соның ішінде жеке байыту, жаһандық азаматтыққа тәрбиелеу, қоғамның қажеттіліктеріне жауапкершілікті арттыру және тез өзгертін экономика мен қоғамда табысқа жету үшін қажетті білім мен дағдыларды игеру.

ESU құрылымы

ESU-ның ең жоғары құрылымы - ол ұсынатын барлық ұлттық студенттер одағының өкілдері жиналатын Басқарма отырысы. Басқарма отырысы ұйым саясатының бағытын анықтайды және ұйымды басқару үшін атқару комитетінің мүшелерін сайлайды.

БАСҚАРМА ОТЫРЫСЫ

Онда тіркелген ұлттық одақтарға қарамастан әр елге екі дауыс беріледі. 2012 жылдың соңында 39 елден келген кәсіподақтар ESU-ның толық мүшелері ретінде тіркелді. Олардың барлығы осы органға өз өкілдерін тағайындады

ІШКІ АУДИТ ЖӨНІНДЕГІ КОМИССИЯ

Еуропалық комиссия мен басқарма жанындағы тәуелсіз қаржылық консультативтік орган ретінде әрекет етеді. ЦРУ ESU-ға ішкі аудиттер жүргізеді және оларды басқарманың әр отырысында ұсынады.

АТҚАРУ КОМИТЕТІ

ESU Басқарма мүшелері жыл сайын сайлайтын он өкіл басқарма қабылдаған саясат пен шешімдерді жүзеге асыруға жауапты.

ХАТШЫЛЫҚ

Ұйымды басқаруға және ESU саяси өкілдері қабылдаған саясатты немесе шешімдерді қолдауға жауапты саяси қызметкерлер.

ТӨРАҒАНЫҢ ОРЫНБАСАРЛАРЫ

Атқарушы комитеттің екі мүшесі ұйымның жұмысын ұсыну және қолдау үшін толық уақытты сайланады.

ТӨРАҒА

ESU-ның ең жоғары тұрақты саяси өкілі және баспасөз хатшысы қызметін атқаратын атқарушы комитеттің бір сайланған мүшесі.

ҮЙЛЕСТІРУШІЛЕР

Атқару Комитеті бір жарым жылдық мандатпен таңдаған үш адам нақты саясатқа жауап береді.

САПАНЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ЖӨНІНДЕГІ БАСҚАРУШЫ КОМИТЕТ

Сапаны қамтамасыз ету пулының жұмысын үйлестіруге және жаңа мүшелерді қабылдауды бастауға жауапты бес мүше.

САПАНЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ШТАТЫ

2023 жылғы жағдай бойынша штатта Еуропаның 25 түрлі елдерінен 60 студент тіркелген.

ЭТНИКАЛЫҚ АЗШЫЛЫҚТАРДЫҢ ЖҰМЫС ТОБЫ

Бұл жұмыс тобына үш ұлттық кәсіподақтың өкілдері мен ESU өкілі қатысады.

ESU "Штаттардың" әртүрлі түрлерін ұсынады. Олар өз саласының мамандары болып табылатын студенттерден және/немесе бұрынғы (студенттік) белсенділерден тұрады. Олардың қызметтері сұраныс бойынша тиісті мемлекеттік басқару комитеті арқылы ұсынылады және барлық мүдделі тараптарға – студенттік одақтардан бастап сапаны қамтамасыз ету агенттіктеріне, семинар ұйымдастырушыларына және т. б. қол жетімді болуы мүмкін.



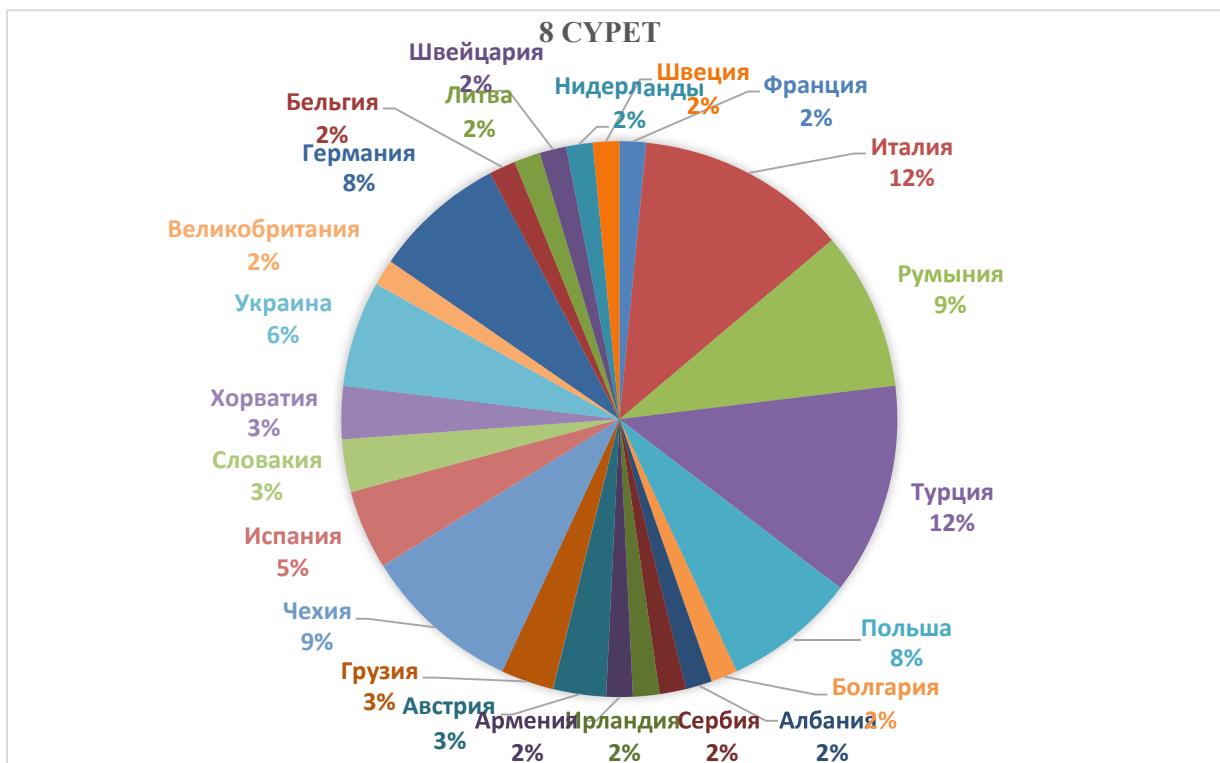
Жаттықтырушылар штаты

ESU жаттықтырушылар штаты келесі бағыттар бойынша оқытуды ұсынады:

- Еуропалық студенттер одағымен жұмыс;
- Студенттік одақтарды дамыту;
- Өзгеріс науқаны;
- Тиімді байланыс;
- Белсенділермен және еріктілермен жұмыс;
- Қаржылық емес адамдар үшін қаржыны басқару;
- Жобаларды басқару және қаражат жинау;
- Инклюзивті және әртүрлі ұйым құру;
- Климаттық әділеттілік мүддесі үшін әрекет ету;
- Жоғары білім сапасын түсіну және жаттықтырушыларды оқыту.

Сапаны қамтамасыз ету бойынша студенттік сарапшылар штаты

ESU-ның сапаны қамтамасыз ету бойынша студенттік сарапшылар штаты студенттердің сапаны қамтамасыз етуге қатысуын жеңілдету және еуропалық жоғары білім беру кеңістігінде жоғары білім беруді жақсартуға үлес қосу үшін құрылған. Бұл штаттағы сарапшылар саны 25 елден 60 адамды құрайды.



Сарапшылардың ең көп санын Түркия мен Италия өкілдері құрайды, олардың жалпы санының 12%. 1% келесі елдердің сарапшыларының ең аз санын құрайды: Армения, Ирландия, Сербия, Албания, Литва, Нидерланды, Швеция және Франция.

Мемлекет мүшелерінің күтілетін рөлдері мен міндеттері:

1. «Тәжірибе алмасу»: штат мүшелері білім беру қоғамдастығы шеңберінде білім мен тәжірибені байытуға ықпал ететін сапаны қамтамасыз ету саласындағы тәжірибелерімен бөлісуі керек.

2. «Маңызды тақырыптарды талқылау»: штат мүшелері білім беру сапасын бақылау және жақсарту, сондай-ақ студенттерді осы процестерге тарту мәселелерін талқылауға қатысушылар ретінде күтілуде.

3. «Өз елдеріндегі мультипликаторлар»: штат мүшелері білім сапасын қамтамасыз етуде озық тәжірибелерді таратуға және енгізуге көмектесу арқылы өз елдеріндегі білім мен тәжірибенің мультипликаторы ретінде әрекет етеді.

4. «Ақпаратты тарату»: олар ұлттық және халықаралық деңгейде сапаны бақылау туралы мақалалар мен басқа құжаттарды белсенді түрде тарататын болады.

5. «Іс-шараларды ұйымдастыруға үлес қосу»: штат мүшелері білім беру сапасын жақсартуға бағытталған кездесулер, тренингтер мен іс-шараларды ұйымдастыруға үлес қосады.

6. «Зерттеулерге белсенді қатысу»: олар зерттеулерге және басқа да сұрауларға, соның ішінде сапаны қамтамасыз ету саясаты туралы құжаттарға кері байланыс береді.

7. «Жылжыту және сәйкестендіру»: бассейн мүшелері сапаны қамтамасыз ету бойынша esu студенттік сарапшылар пулының мүшелері ретінде сәйкестендіруге ықпал етеді, сонымен қатар студенттердің білім сапасын қамтамасыз етуге белсенді қатысуына ықпал етеді.

Сапаны бақылау пулына қатысудың артықшылықтары:

1. «Еуропалық жоғары біліммен таныстыру»: қатысушылар еуропалық жоғары білім беру және сапаны бақылау жүйесі туралы тереңірек түсінікке ие болады.
2. «Қатысудың әртүрлі деңгейлері»: сапаны қамтамасыз етудің әртүрлі деңгейлеріне қатысу (бағдарламалық, институционалдық, ұлттық және халықаралық) бірегей тәжірибе мен перспективалар береді.
3. «Өкілдік және ықпал ету»: сыртқы іс-шараларда мемлекеттің атынан өкілдік ету және сапаны қамтамасыз ету процестеріне ықпал ету мүмкіндігі қатысушыларға жоғары білім берудің дамуына белсенді ықпал етуге мүмкіндік береді.

Альянс конференциясы

«Альянс конференциясы» студенттердің еуропалық деңгейдегі өкілдігінде ESU-ны ілгерілету әдісін ұсынады. Бұл esu мен альянстарда шоғырланған студенттік ұйымдардың өкілдері арасындағы өзара әрекеттесуді жүзеге асыратын платформа.

1. «Тәжірибе алмасу және мәселелерді талқылау»: Конференция озық тәжірибелермен алмасуға және жалпы мәселелер мен шешімдерді талқылауға ықпал етеді. Бұл әртүрлі альянстардағы студенттік ұйымдарға маңызды мәселелер бойынша ESU позицияларын қалыптастыруға үлес қосуға мүмкіндік береді.

2. «ESU позицияларын жақсартуға арналған консультативтік орган»: Конференция одақтарға қатысты ESU позицияларын жақсарту үшін консультативтік органды ұсынады. Альянстар мен пусес мүшелерінің студенттік өкілдерінің қатысуымен ESU үшін көзқарастарды толықтыруға және қосымша ақпарат беруге қол жеткізіледі.

3. «Студенттік ұйымдардың қатысуы»: конференция жұмысының негізгі қағидаттарының бірі-ресми альянстар деп танылған ЖОО альянсындағы барлық студенттік ұйымдардың конференцияға мүше болу мүмкіндігі. Бұл әртүрлі дауыстар мен көзқарастарды білдіретін платформа жасайды.

4. «Кездесулердің жүйелілігі»: конференция кездесулері үнемі өткізіліп тұрады — жылына кемінде екі рет онлайн және жылына бір рет жеке. Бұл тәжірибе пікірлерді тереңірек түсінуге және ортақ мүдделерді талқылауға ықпал етеді.

5. «Студенттердің саясатты және ақпараттық қызметті дамытуға қатысуы»: конференцияға қатысатын студенттердің өкілдері ESU саясатын және ақпараттық-насихаттау қызметін әзірлеу процесінде белсенді рөл атқарады.

6. «Басқару комитеті және оның құрылымы»: ESU конференциясы мүшелік процесіне және конференция жұмысын бақылауға жауапты басқару комитетінен қолдау алады. Басқару комитеті 6 адамнан тұрады, оның ішінде ESU Атқарушы комитетінің үш мүшесі және ішкі конкурс арқылы жыл сайын таңдалатын студенттік ұйымдардың үш өкілі бар.

ESU қаржыландыру көзі

Еуропа елдеріндегі студенттік өзін-өзі басқаруды (студенттік ұйымдарды) қаржыландыру елге және жоғары білім беру жүйесіне байланысты әр түрлі көздерден алынуы мүмкін. Студенттік өзін-өзі басқаруды қаржыландырудың кейбір ықтимал көздері:

1. «Мүшелік жарналар»: көптеген студенттік ұйымдар өз қатарына кіретін студенттерден мүшелік жарналарды жинайды. Бұл жарналар аз мөлшерде болуы мүмкін, бірақ жиынтықта бюджеттің едәуір бөлігін қамтамасыз ете алады.

2. «Университеттер мен жоғары оқу орындарынан қаржыландыру»: кейбір елдерде университеттер студенттік өмір мен өзін-өзі басқаруды дамыту үшін студенттік ұйымдарға қаржылық қолдау көрсете алады.

3. «Мемлекеттік субсидиялар мен гранттар»: кейбір елдерде студенттік ұйымдарға олардың қызметін қолдау үшін мемлекеттік субсидиялар немесе гранттар бөлінуі мүмкін, әсіресе егер олар студенттік қоғамдастық өкілдерінің рөлін атқарса.

4. «Демеушілік және серіктестік»: студенттік ұйымдар серіктестік немесе жарнама үшін қаржылық қолдау көрсете алатын әртүрлі компаниялармен, ұйымдармен және қорлармен демеушілік келісімдер жасай алады.

5. «Еуропалық Одақ қорлары»: кейбір студенттік ұйымдар студенттердің ұтқырлығын, дамуын және алмасуын қолдауға бағытталған Еуропалық Одақтың әртүрлі қорлары мен бағдарламаларынан қаржы ала алады.

6. «Өзін-өзі қаржыландыру»: студенттік ұйымдар өздерінің іс-шаралары мен іс-шараларын өткізе алады, мысалы, мәдени іс-шаралар, семинарлар, тренингтер және т.б., олар қаражат жинай алады.

2012-2013 жылдардағы ESU есебінен esu үкіметтік емес ұйым ретінде негізінен оның мүшелерінен түсетін жыл сайынғы жарналарға және еуропалық және халықаралық институттардың қаражатына сүйенеді деген қорытынды жасау керек. 2012-2013 жылдардағы негізгі табыс көздері Еуропалық комиссиядан алынған жобалық гранттар болды, олар сонымен қатар ESU негізгі қызметі мен жалпы тұрақтылықты қолдау үшін операциялық грантты мақұлдады. Сонымен қатар, esu Бельгияның "fonds Maribel Social du Secteur Socioculturel" ұйымынан толық емес жұмыс күні басшының көмекшісі қызметін қаржыландыруға грант алды.

Қызметкерлердің шығындары дәстүрлі түрде 2013 жылдың қыркүйегінде ESU Хатшылығын қайта құрылымдау арқылы қысқартылғанға дейін жалпы шығындардың ең үлкен үлесін құрады, оның шеңберінде кеңсе менеджері жаңа лауазым енгізілді. Бұл лауазым қаржылық және әкімшілік міндеттерді өз мойнына алды және толық емес жұмыс күніндегі жоба көмекшісі лауазымы жойылды.

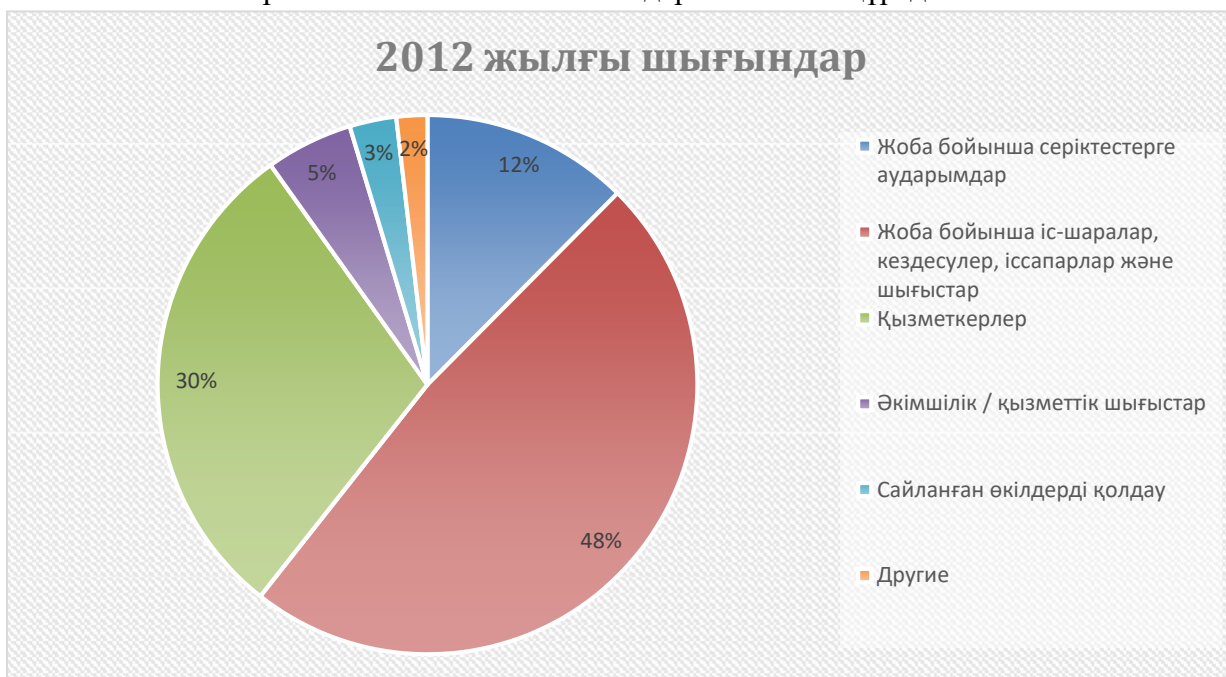
Брюссельдегі кеңсені күтіп ұстау шығындары және басқа әкімшілік шығындар ESU жылдық шығындарының аз ғана бөлігін құрайды. ESU сонымен қатар жұмысқа байланысты шығындарының бір бөлігін жабу үшін сайланған өкілдеріне қарапайым қаржылық қолдау көрсетті.

2012 жылға арналған ESU жалпы бюджеті 887 070 € құрады.



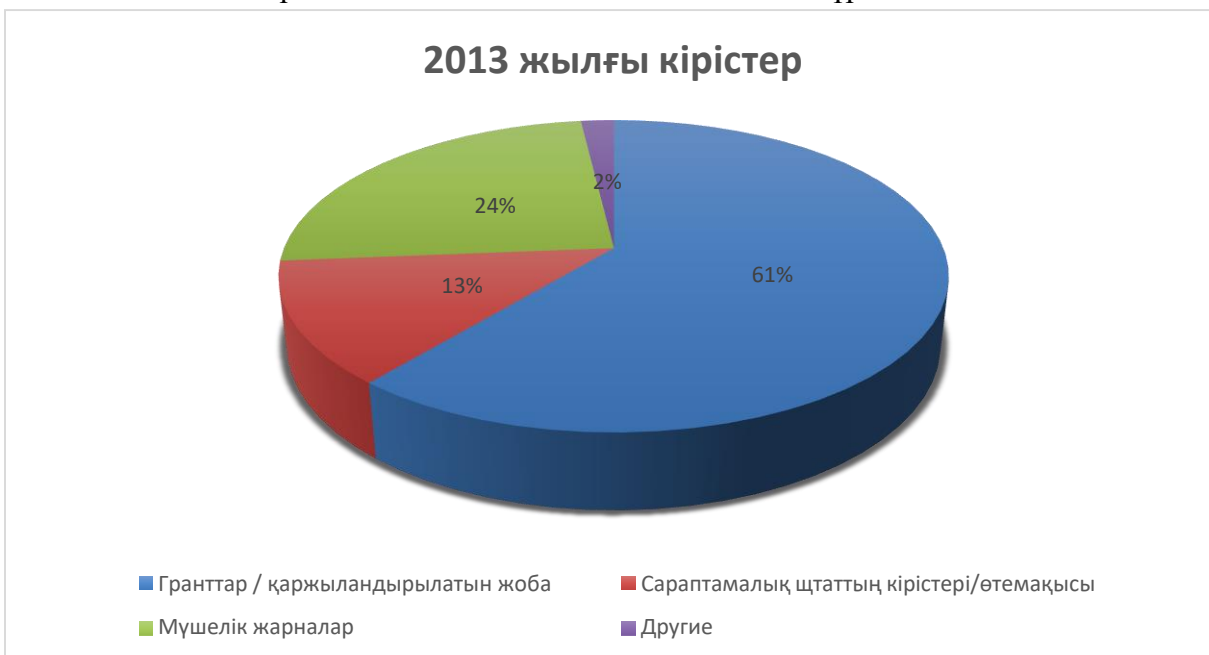
2012 жылы ESU барлық қаржыландырудың 60% . Еурокомиссия және "fonds Maribel Social du Secteur Socioculturel" сияқты әртүрлі ұйымдардан гранттар түрінде алды. Мүшелік жарналардан түскен кірістер 17% құрады, шығыстарды өтеу жалпы қаржыландырудың 15%, ал басқа қаржыландыру көздері 8% - . құрады.

2012 жылға арналған ESU жалпы шығындары 883 512 € құрады.



Ең көп шығындар іс-шараларға, кездесулерге, іссапарларға және жобалық шығындарға жұмсалды (49%). Персоналды ұстау шығындары жалпы шығыстардың 30% құрады. Жалпы шығындардың 13% - ы жоба серіктестері үшін аударымдарға бағытталды, ал сайланған өкілдерді қолдау және әкімшілік шығындар сәйкесінше 5% және 3% құрады.

2013 жылға арналған ESU жалпы бюджеті 682 396 € құрады.



2013 жылы ESU дәстүрлі түрде Еурокомиссия және "fonds Maribel Social du Secteur Socioculturel" сияқты әртүрлі ұйымдардан гранттар түрінде барлық қаржыландырудың 61% алды. Одан кейін барлық бюджеттің 24% - құрайтын мүшелік жарналар келеді. Экспорттық Мемлекеттік кірістер/ өтемақы және басқа қаржыландыру сәйкесінше 13% және 2% құрады. 2013 жылға арналған ESU жалпы шығындары 627 558 € құрады.



2013 жылы esu шығындарының ең үлкен үлесі қызметкерлерді ұстау болды, бұл жалпы шығындардың 44% құрайды. Жол жүру және іссапардың мазмұны 32% құрады. Қызметтерге шығындар / кеңесшілер/қосалқы мердігерлер жалпы шығыстардың 13% құрады. Кеңсе шығындары, жоба бойынша серіктестерге беру және өкілдерді қолдау сәйкесінше 4%, 1% және 6% құрады.

2013 жылғы қаржылық нәтиже оң болды, бұл алдыңғы жылдардағы теріс нәтижелерді теңестіруге мүмкіндік берді.

Қорытындылар

Берілген мәліметтерден 2012-2013 жылдары ESU қаржыландыруы әртүрлі көздермен қамтамасыз етілді деген қорытынды жасауға болады. Бюджеттің негізгі бөлігі Еурокомиссия және "fonds Maribel Social du Secteur Socioculturel" сияқты әртүрлі ұйымдардан алынған гранттар есебінен құрылды. Мүшелік жарналар 20,5% құрады және ұйым мүшелерінің маңызды қаржылық салымы болып табылады. Қосымша түсімдер шығындарды өтеумен және басқа көздермен қамтамасыз етілді.

Қаржы көздерінің бұл әртүрлілігі ESU-ға өз бюджетін әртараптандыруға және өзінің іс-шаралары мен міндеттерін жүзеге асыру үшін тұрақты қаржылық базаны қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Қаржыландыру құрылымы туралы есеп беру ұйымның қаржылық қажеттіліктерін қамтамасыз етуге және әртүрлі серіктестермен және демеушілермен өзара әрекеттесуге стратегиялық көзқарасын көрсетеді.

ESU шығындары екі жыл ішінде іс-шараларға, жобаларға, қызметкерлерді ұстауға және басқа операциялық шығындарға бағытталды. 2013 жылы оң қаржылық нәтиже байқалды, бұл ұйымның тұрақты қаржылық жағдайын көрсетеді.

Осылайша, ESU кірістер мен шығыстарды теңестіруге және өз жұмысының тұрақтылығын қамтамасыз етуге тырысып, өз қызметін қолдау үшін әртүрлі қаржы көздерін тиімді пайдаланды.